

givet mig et nyt Bevis paa Deres oprigtige Hengivenhed for Staten og Deres forsynlige Omsorg for Bevarelsen af dens Rolighed.

I Følge Deres Ønsker har jeg meddelt vor meget kjære Moder Deres Brev; hun har læst det, gjennemtrængt af de samme Følelser som jeg, og anerkjender med Taknemmelighed de ædle Bevæggrunde, som have ledet Dem.

Efter disse af Dem fremsatte Bevæggrunde staar der for os to kun tilbage at lade Dem al Frihed til at følge Deres urokkelige Beslutninger og at bede den almægtige at lade saa rene Følelser frembringe de mest tilfredsstillende Resultater.

Jeg er for bestandig Deres meget hengivne Broder

Alexander.

Datum og Aarstal skrives helt ud med Bogstaver. — Overføre til, transférer sur. — Sætte Pris paa, apprécier. — Hengivenhed, attachement. — Frem-sætte, alléguer. — Urokkelig, inaltérable. — Hengiven, affectionné.

4. Oversættelse fra Latin til Dansk (Examen efter Bekj. 22. Maj 1874 og Adg. 1. Juli 1872):

Hispania inter Africam et Galliam posita oceani freto et Pyrenæis montibus clauditur. Sicut minor utraque terra, ita utraque fertilior. Nam neque ut Africa violento sole torretur, neque ut Gallia adsiduis ventis fatigatur, sed media inter utramque hinc temperato calore, inde felicibus et tempestivis imbribus in omnia frugum genera fecunda est, adeo, ut non ipsis tantum incolis, verum etiam Italiae ubique Romanae cunctarum rerum abundantiam suppeditet. Hinc enim non frumenti tantum magna copia est, verum et vini, mellis oleique et equorum veloces greges; nec summae tantum terrae laudanda bona, verum et absconditorum metallorum divitiae. Cursus amnium non rapidi, ut noceant, sed lenes; satis quoque piscosi sunt, plerique etiam divites auro. Uno tantum Pyrenæi montis dorso adhaeret Galliae, reliquis partibus undique in orbem mari cingitur; forma terrae prope quadrata. Salubritas caeli per omnem Hispaniam aequalis, quia aër nulla paludum gravi nebula inficitur. Huc accedunt et marinae aerae adsidui flatus, quibus, omnem provinciam penetrantibus, praecipua hominibus sanitas redditur. Corpora hominum ad laborem, animi ad mortem parati; dura omnibus est parsimonia, et bellum quam otium malunt. Nullo in festos dies epularum apparatus utuntur; aqua calida lavari post secundum Punicum bellum a Romanis didicere. In tanta saeculorum serie nullus illis dux magnus praeter Viriatum fuit, qui annos decem Romanos varia victoria fatigavit. Quem ipsum non iudicio populi electum, sed declinandorum periculorum peritum secuti sunt. Cujus ea virtus continentiaque fuit, ut, quum consulares exercitus frequenter vicerit, tantis rebus gestis non armorum, non vestis cultum, non denique victum mutaverit, sed in eo habitu, quo primum bellare coepit, perseveraverit, ut quivis gregarius miles ipso imperatore opulentior videretur.

V. Priskonkurrencer.

Til Besvarelse af de for Aaret 1878—79 af Universitetet udsatte 11 Prisopgaver*) indkom i Aaret 1879—80 4 Afhandlinger, nemlig to lægevidenskabelige, en filosofisk og en fysisk, hvorhos der i dette Aar indkom en naturhistorisk Afhandling som Besvarelse af den for Aaret 1877—78 udsatte Prisopgave**). Af disse Afhandlinger fandtes den ene af de lægevidenskabelige værdig til Prisen. Den filosofiske, fysiske og naturhistoriske Afhandling tilkjendtes der et hæderligt Akcessit. Forfatterne fandtes at være:

af den prisbelønnede Afhandling:

Klinisk Assistent ved Fødselstiftelsen, Læge A. Fløystrup;

*) Univ. Aarb. 1878—79 S. 724.

**) Univ. Aarb. 1877—79 S. 426—27.

af de Akcessit tilkendte Afhandlinger:

Stud. mag. C. N. Starcke, af den filosofiske,

Polyt. Exam. H. O. G. Ellinger, af den fysiske,

Polyt. Exam. H. Faber, af den naturhistoriske.

Vedkommende Censurers Bedømmelse af de indleverede Afhandlinger lyder saaledes:

I. De lægevidenskabelige Afhandlinger. Som Besvarelser af det lægevidenskabelige Fakultets Prisopgave for Aaret 1879: »En Fremstilling af den Betydning, som Læren om Barsefeberens infektionære Oprindelse har haft for Fødselens og Barselengens Behandling«, ere indkomne to Afhandlinger.

Den ene med Motto: »Nil humani a me alienum puto«, kunne vi ikke anbefale til at belønnes. Mere end Tredjedelen af den lille Afhandling behandler saa at sige Indledningen, og i de øvrige to Tredjedele behandles Hovedspørgsmaalet — baade fra de literære Kilders og den personlige Erfarings Omraade — saa kortfattet, ligesom Behandlingen i det hele er saa mangelfuld, at Forfatteren efter vor Formening ikke fortjener Universitetets Anerkjendelse.

Den anden Afhandling, med Motto: »Already more pain is prevented and more life is saved by antiseptic methods than by all the recent combined improvements of midwifery, great though these are«, maa vi derimod anse for et meget fortjenstligt Arbejde. Vel synes ogsaa her Forfatteren at have manglet Evne til at begrænse sig i Begyndelsen af Arbejdet, idet Indledningen: Momenter af Barsefeberens Ætiologi, lider af en overflødig Brede i Behandlingen, uden at vi dog kunne indvende noget væsentligt mod Indholdet. Til Gjengjæld have vi derimod fundet, at Forfatterens Besvarelse af Hovedspørgsmaalet, nemlig om Betydningen for Fødselens og Barselengens Behandling bærer gennemgaaende Vidnesbyrd om Flid og Dygtighed. Forfatteren har, med tilstrækkelig Benyttelse af Literaturen, taget sit Udgangspunkt for Spørgsmalets Behandling fra Erfaringerne i Kjøbenhavns Fødselsstiftelse. Han har ved en omhyggelig Statistik og ved selvstændige kliniske Iagttagelser besvaret det oven nævnte Hovedspørgsmaal meget indgaaende. Hans Besvarelse gaar ikke blot ud paa Kritik og Rekapitulation, men han leverer i flere Henseender selv Bidrag til Spørgsmalets Besvarelse. Afhandlingen er udarbejdet med en ikke ringe videnskabelig Interesse; det er saa nyttigt og fortjenstligt, at vi uden Betænkning indstille det til at belønnes med Universitetets Guldmedaille.

Kjøbenhavn, den 16de Marts 1880.

With.

C. Reisz.

Stadfeldt.

II. Den filosofiske Afhandling. Under Titlen »Theori og Praxis« og med Motto: »Rien n'est beau que le vrai: le vrai seul est admirable; il doit régner partout, et même dans la fable«, er der indkommet en Afhandling som Besvarelse af Spørgsmaalet, der lød saaledes: Der forlanges en Undersøgelse om, hvorvidt en senere Tids Tænkning i Realiteten har været i Stand til at overvinde Kants Modsætning mellem theoretisk og praktisk Filosofi. Det maa anerkjendes, at Forfatteren er vel bevandret i Kjendskabet til Kant og en Del af de følgende Filosofer, ligesom ogsaa, at Afhandlingen i det hele vidner om Selvstændighed i Opfattelse og Vurdering af filosofiske Problemer. Men sammen med disse Fortrin findes væsentlige Mangler. Undersøgelsen, som gennemgaaende har en abstrakt, formel Karakter, støtter sig, især i det første Afsnit, hvor Forfatteren i Almindelighed gjør Rede for sit Standpunkt, for en Del til algebraiske Udtryk, der vel nærmest indføres som Symboler, men fra hvilke han senere drager vidt rækkende metafysiske Konsekvenser, der ingenlunde have den Tilforladelighed, han mener at kunne tillægge dem. Fremdeles affærdiger Forfatteren nu og da Problemer eller fra hans egen afvigende Anskuelser alene med en Erklæring, der først vilde faa Betydning gennem behørig Motivering og Argumentation. Endelig har han til Dels misforstaaet Opgavens egentlige Fordring, idet han har givet Sagen den Vending, som om Spørgsmaalet ligefrem gjaldt Forholdet mellem theoretisk og praktisk Erkjendelse; og selv under denne Forudsætning har han ikke set sig i Stand til at give nogen saadan Opklaring, af den praktiske Erkjendelse, at dens

Modsætning til den theoretiske deraf kunde blive indlysende; eller med andre Ord, hvorledes Resultatet af hans Undersøgelse — »Dualismen mellem theoretisk og praktisk Erkjendelse hæves først, naar Erkjendelsen er sand og i sin Form gjenfinder sit Væsen, som er absolut Enhed, hvad den altsaa ikke gjør hos Mennesket« — kan bestaa med den principielle Gyldighed af det ethiske. Af Hensyn hertil kunne vi ikke tilkjende hans Afhandling Prisen, men anse den for kvalificeret til et hæderligt Accessit.

Kjøbenhavn, den 30te Januar 1880.

R. Nielsen.

S. Heegaard.

III. Den fysiske Afhandling. Som Besvarelse af den fysiske Prisopgave: »Der fordres en Fremstilling af de vigtigste Undersøgelser, som have været anstillede over de Bevægelser, der fremkomme i Vædsker, naar de gjennemløbes af en elektrisk Strøm, samt en nærmere Belysning af disse Forhold ved egne Forsøg« — er der den 5te Februar d. A. indkommet en Afhandling med Motto: „Per studia singularum rerum ad totius scientiam pervenitur“.

Forfatteren til denne Afhandling har med stor Fuldstændighed samlet og med stor Klarhed fremstillet de Forsøg, som hidtil ere gjorte over det omhandlede Æmne; men da han ikke har kunnet komme til Afslutning af de Forsøg, han selv har anstillet, og som for øvrigt netop gik ud paa at undersøge de Forhold, der nærmest trænge til Oplysning, tor vi kun tilkjende ham et hæderligt Accessit.

Kjøbenhavn, den 15de Marts 1880.

S. M. Jørgensen.

Julius Thomsen.

C. Holten.

IV. Den naturhistoriske Afhandling. Som Besvarelse af den for Aaret 1877—1878 udsatte Prisopgave i Naturhistorie: „En Fremstilling og Vurdering af Theorierne om de ældste krystallinske Bjærgarters Dannelsesmaade“ er der indkommet en Afhandling paa 413 tætskrevne Kvartsider med Motto: „Adhuc sub iudice lis est“.

I Afhandlingens første Afsnit gives en meget vel ordnet, men paa mange Steder altfor bred historisk Fremstilling af de Anskuelse, der ere fremsatte for at forklare de nævnte Bjærgarters Dannelsesmaade. Forfatteren, der nok kunde have benyttet den paagjældende, meget righoldige Literatur i et større Omfang og med mere Skjønsmhed, har oftere foretrukket at søge Oplysninger i kortere Referater af en Afhandling, i Stedet for at benytte denne, selv naar begge vare lige tilgængelige. I Afhandlingens andet Afsnit drøftes de forskjellige Theorier, der ere fremsatte af Neptunister og Plutonister, hvorved Forfatteren kommer til det Resultat, at de i den nyere Tid foretagne Undersøgelser egne sig til at udjævne Differenserne mellem de modstridende Anskuelse, og at de krystallinske Bjærgarters Dannelsesmaade maa kunne forklare paa en tilfredsstillende Maade ved den „hydroplutoniske“ Theori, der har været antydet af flere Geognoster uden dog endnu at have fundet almindelig Tilslutning. Behandlingen af dette, i Følge sin Natur meget vanskelige Spørgsmaal, vidner om Tænksomhed, og der fremsættes adskillige begrundede Indvendinger mod nogle af de Resultater, man har udledt af Iagttagelserne; men paa den anden Side kan Forfatteren ikke frikjendes for en vis Ensidighed paa flere Punkter, og der savnes især en mere grundig, kritisk Bedømmelse af det, der danner Grundlaget for enkelte af Theorierne. Det er Skade, at han slet ikke har haft Øje for, at nogle Uoverensstemmelser hos Geognosterne (og Kemikerne) have deres Oprindelse fra en forskjellig Opfattelse af, hvor Grænsen skal drages mellem Granit og Gneis. Hvad Totalindtrykket af Afhandlingen angaar, da svækkes det en Del derved, at Forfatterens egne Anskuelse have undergaaet nogen Modifikation under Udarbejdelsen, hvorfor ogsaa de almindelige Resultater, der fremsættes i Slutningsbetragtningerne, ere mere moderate, end man skulde have ventet efter hans tidligere Ytringer. Til de to nævnte Hovedafsnit er der føjet et større Tillæg, der, med Undtagelse af, hvad der deri er anført paa de sidste Sider, kun staar i en løsere Forbindelse med selve Opgaven, hvorfor vi ikke skulle udtale os nærmere derom.

Om vi nu end ere villige til at indrømme, at Afhandlingen har flere gode Sider og vidner om, at Forfatteren har bestræbt sig for at gjøre fuldstændig Rede for de Resultater, der ere indvundne ved Undersøgelserne af de krystallinske

Bjærgarter, kunne vi paa Grund af de anførte Mangler dog ikke tilkjende den Prisen, men have derimod fundet den fuldkommen værdig til et hæderligt Akkessit.

Kjøbenhavn, den 13de Marts 1880.

Japetus Steenstrup.

Fr. Johnstrup.

F. Didrichsen.

De for Aaret 1879—80 udsatte Prisopgaver vare følgende:

1. Theologi. Hvilke Bidrag yde de forexilske Profeters Skrifter til at bedømme den nyere Kritiks Behandlingsmåde af Pentateuken?
2. Lovkyndighed. At fremstille Læren om Fordringsrettighedens Ophør ved Forældelse efter almindelige Retsgrundsætninger og nordisk Ret.
3. Statsvidenskab. Der ønskes en Fremstilling og Vurdering af de i den nyere Tid fremkomne Undersøgelser om Dødeligheden af de forskjellige Samfundsklasser.
4. Lægevidenskab. En Undersøgelse af Forbeningen af Menneskets Strubebrusk med Hensyn til Alderen, hvori den indtræder, og Rækkefølgen, hvori den skrider frem, samt med Hensyn til de histiologiske Forhold ved selve Forbeningen og Bygningen af den dannede Benmasse.
5. Filosofi. Hvilken Betydning har den nyere Tids Forestilling om Arvelighed for Vurderingen af Moralens Grundbegreber.
6. Historie. Den dansk-norske Stats Forhold til de forenede Nederlande fra Freden i Kjøbenhavn til Freden i Traventhal.
7. Klassisk Filologi. Der ønskes en almindelig Behandling af de opbevarede græske Oversættelser af romerske Dokumenter indtil Udgangen af 2det kristelige Aarhundrede, med Angivelse af de der fremtrædende sproglige Ejendommeligheder. Colligantur interpretationes Græcæ actorum publicorum Romanorum exitu secundi p. Chr. n. sæculi antiquiores, et ita pertractentur, ut quid novi in sermone habeant, appareat.
8. Østerlandsk Filologi. At give en Fremstilling af Indra-Mythen efter Mahábhárata.
9. Matematik og Astronomi. Formen og Beliggenheden af den Ring, som de smaa Planeter mellem Mars og Jupiter danne om Solen, saa vel som Massernes gjennemsnitlige Fordeling i denne Ring søges bestemt ved Fordelingen af Skæringspunkterne mellem de enkelte Planeters Baner og et tilstrækkeligt Antal Planer, lagte gennem Solens Centrum, lodret paa Ekkliptica.
10. Kemi og Fysik. Den historiske Udvikling af Begrebet Dissociation og Dissociationens Betydning i den nyere Kemi.
11. Naturhistorie. Der ønskes en monografisk Fremstilling af Hvedens, Havrens og Ærtens Kim fra Anlægget af dens første Blad eller Blade, indtil det første vegetative Blad viser sig over Jorden.

VI. Akademiske Promotioner.

I Aaret 1879—80 have 10 Promotioner fundet Sted, idet der er tildelt en den juridiske, fem den medicinske og fire den filosofiske Doktorgrad.

Prakt. Læge i Tønder Gabriel Michael Friis (Lægeexamen i Juni 1858) forsvarede d. 18. Sept. 1879 sin for den filosofiske Doktorgrad skrevne Afhandling: „Fiskeoiet. Et Bidrag til den sammenlignende Anatomie“. Paa Embeds Vegne opponerede Proff., Dr. med. & phil. Japetus Steenstrup og J. Th. Reinhardt, af Tilhørerne Cand. phil. P. A. M. Tauber. Graden meddelt d. 27. Sept. 1879.

Cand. mag. Kristian Sofus August Erslev (Magisterkonferens i Historie i Maj 1876) forsvarede d. 8. Nov. 1879 sin for den filosofiske Doktorgrad skrevne Afhandling: „Konge og Lensmand i det sextende Aarhundrede. Studier over